Нормативні документи щодо порядку розслідування НВ на виробництві

Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений постановою КМУ від 17.04.2019 № 337 (далі – ***Порядок № 337***)

Порядок розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру, затверджений постановою КМУ від 22.03.2001 № 270 (***Порядок № 270***)

Угода про порядок розслідування нещасних випадків на виробництві, що сталися з працівниками під час перебування їх поза державою проживання (дата набрання чинності для України - 10.01.1996)

Закон України «Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці про мінімальні норми соціального забезпечення № 102» від 16.03.2016 № 1024-VIII

Відповідно до пункту 2 постанови КМУ від 17.04.2019 № 337 Держпраці надано повноваження щодо роз'яснення вимог Порядку № 337

Відомче та службове розслідування НВ

12 відомчих нормативних документів щодо **розслідування НВ**, на які не поширюється Порядок, зокрема Міністерство освіти і науки, Державна служба надзвичайних ситуацій, Міністерство внутрішніх справ.

21 відомчих нормативних документів щодо **службового розслідування**, зокрема, Державна служба надзвичайних ситуацій, Державна служба автомобільних доріг, Національна поліція України.

Порядок проведення ***технічного розслідування*** обставин та причин виникнення аварій, пов'язаних з використанням ***газу в побуті***, затверджений наказом МНС України від 27.04.2012 № 734.

Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти *під час освітнього процесу*, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 16.05.2019 № 659 (***Положення № 659***)

Інцидент. Нещасний випадок

Інцидент – подія, що виникає у зв'язку або у процесі роботи, яка ***може*** призвести або призвела до травм і шкоди здоров'я. Інцидент, під час якого сталися травма та погіршення стану здоров'я – ***нещасний випадок***.

П.3.35 ДСТУ ISO 45001:2019 «Системи управління охороною здоров’я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування»

Нещасний випадок на виробництві - обмежена в часі подія або раптовий вплив на працівника небезпечного ***виробничого фактора чи середовища***, що сталися у процесі виконання ним трудових обов’язків, внаслідок яких **заподіяно шкоду здоров’ю або настала смерть**

Стаття 1 Закону України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування»; п.4.35 ДСТУ 2293:2014 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять»

Розслідування інцидентів. Виробничий персонал

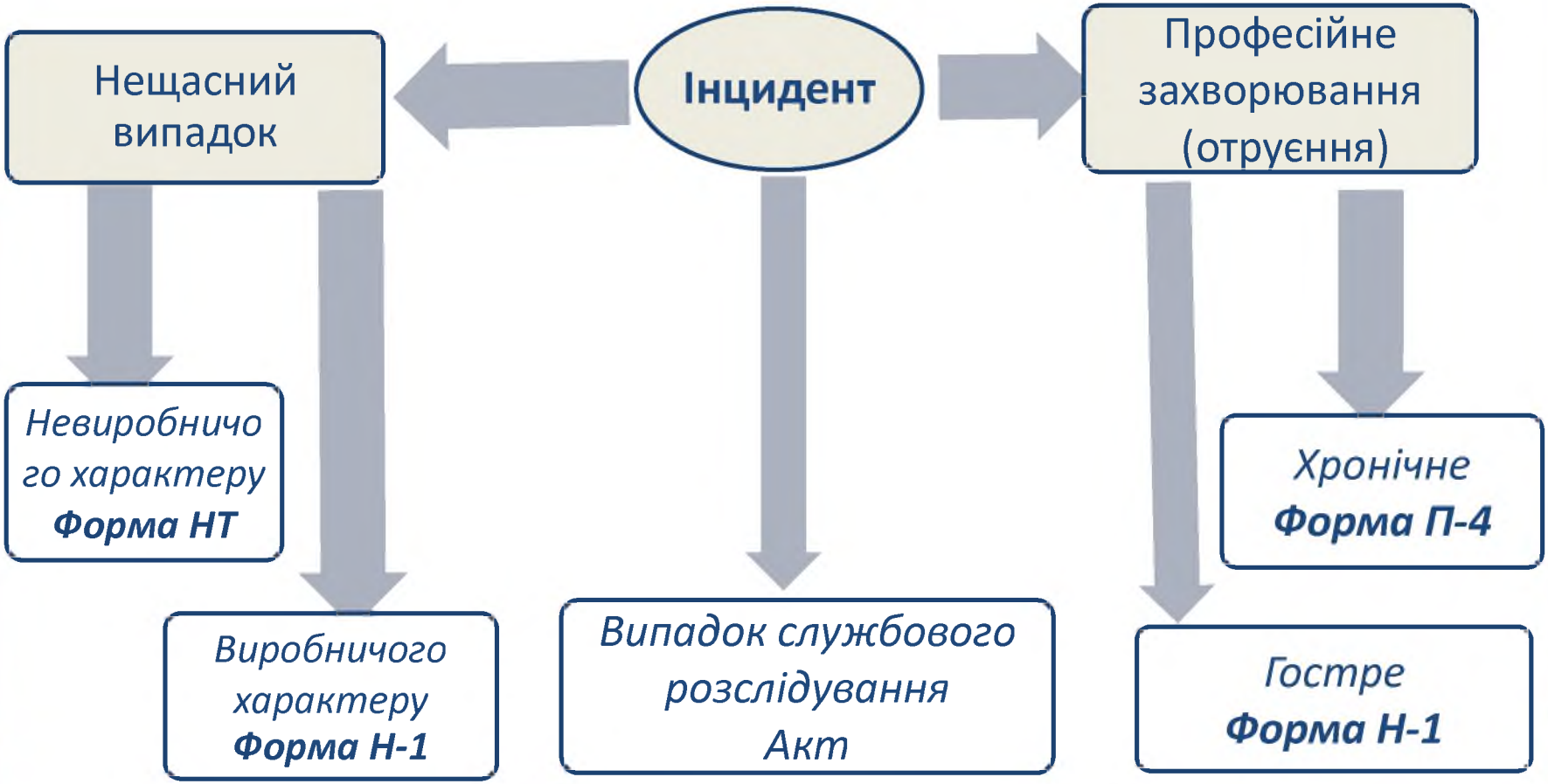

Інцидент зі смертельним наслідком

Нещасний випадок

Випадок смерті

Випадок зникнення

Закон України
«Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Порядок № 337

У судовому порядку вирішуються справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення, зокрема, смерті особи, яка ***пропала безвісти*** за обставин, що загрожували їй смертю або дають підстави вважати її загиблою від певного ***нещасного випадку*** внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (статті 315 Цивільного процесуального Кодексу України, ***ЦПКУ)***.

Види розслідувань НВ

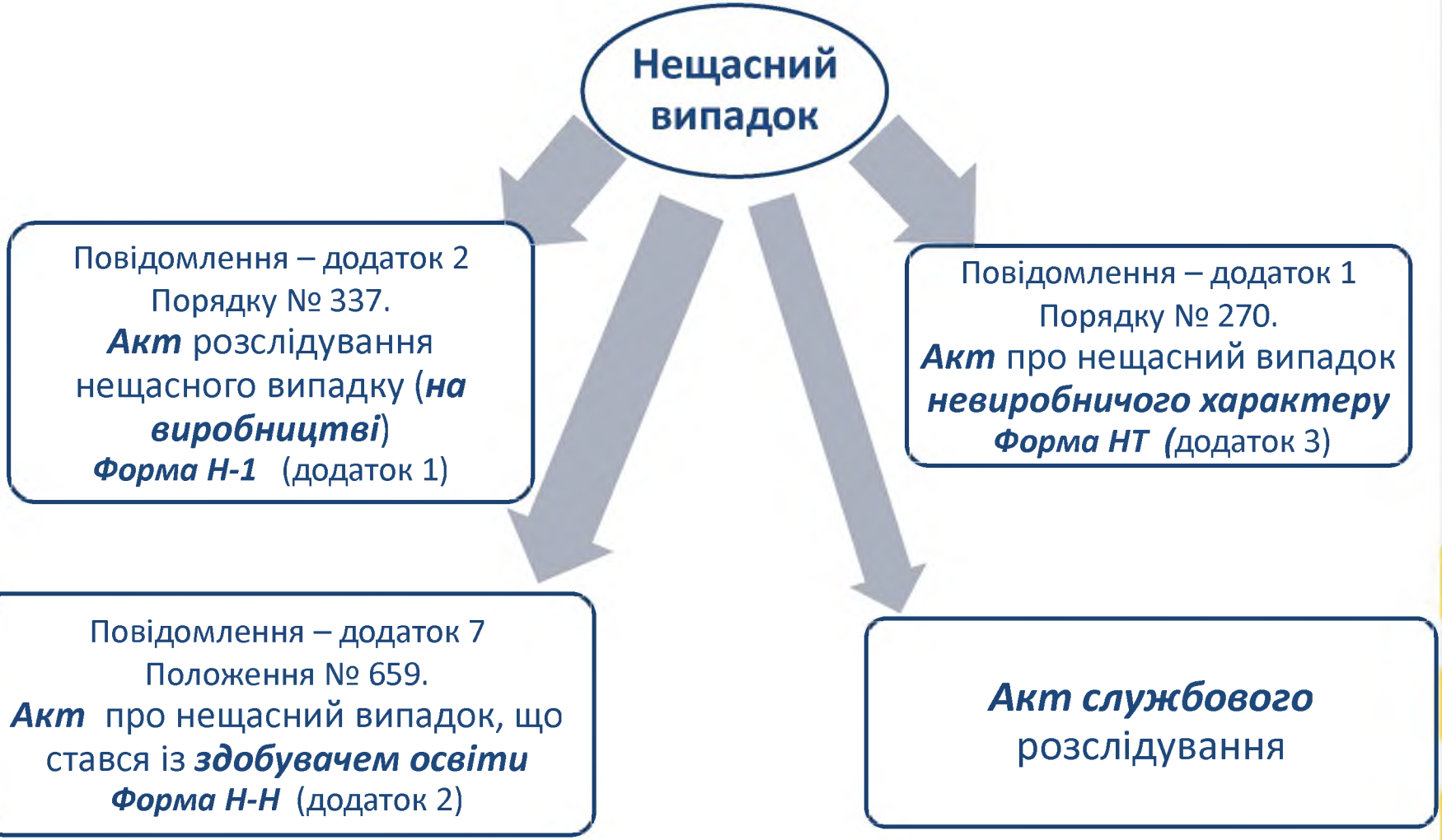

Службове розслідування

Службове розслідування — комплекс заходів, які здійснюються у межах компетенції **з метою уточнення причин і умов** подій, що стали підставою для призначення службового розслідування, **ступеня вини особи** (осіб), якою (якими) вчинено дисциплінарний проступок, а також з’ясування інших обставин

п. 1.2 Наказу МВС України від 12.03.2013 № 230

Працівник

Працівник - особа, яка працює на підприємстві, в організації, установі та виконує обов'язки або функції згідно з ***трудовим договором*** (контрактом)

Працівник – особа, яка виконує роботу або посадові обов'язки під управлінням організації

стаття 1 Закону України «Про охорону праці»

ДСТУ ISO 45001:2019 “ Системи управління охороною здоров’я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування ”

Працівник - працівник з ***корінного*** населення (стаття 1 Конвенція про регулювання письмових трудових контрактів працівників з корінного населення № 64).

Роботодавець

Роботодавець - власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган, незалежно від форм власності, виду діяльності, господарювання, і фізична особа, яка використовує ***найману працю***

стаття 1 Закону України «Про охорону праці»

Роботодавець - будь-яка фізична або юридична особа, яка перебуває у відносинах найму із залученою до роботи особою (“работником”) та відповідає за підприємство чи установу

стаття 3 Директиви № 89/391/ЄЕС

Роботодавець - державна владу будь-якого рівня, особу, компанію чи асоціацію як з ***корінного***, так і з некорінного населення (стаття 1 Конвенція про регулювання письмових трудових контрактів працівників з корінного населення № 64).

Сфера дії Порядку

Поширюється на осіб:

1) особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту), цивільно-правового договору (далі - **ЦПД**), на інших підставах, передбачених законом, на підприємствах незалежно від форми власності та господарювання, а також обрані на виборні посади в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та в інших органах, фізичні особи – підприємці (далі - **ФОП**), особи, які провадять **незалежну професійну діяльність**, члени **фермерського господарства**, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню від НВ на інших підставах;

Стаття 35 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Сфера дії Порядку (продовження)

2) учні та студенти навчальних закладів, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти, залучені до будь-яких робіт під час, перед або після занять; під час занять, коли вони набувають професійних навичок; у період проходження ***виробничої практики*** (стажування), виконання робіт на підприємствах;

3) особи, які утримуються у ***виправних закладах*** та залучаються до трудової діяльності на виробництві цих установ або на інших підприємствах за спеціальними договорами.

Стаття 35 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Прихований НВ

Прихований нещасний випадок на виробництві - нещасний випадок, про який роботодавець, потерпілий або працівник, який його **виявив, не повідомив** у встановлений Порядком **строк** відповідним органам, та/або нещасний випадок, **розслідування якого не проведено** комісією підприємства.

За порушення встановленого порядку повідомлення (надання інформації) центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, про нещасний випадок на виробництві на посадових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб — підприємців, які використовують найману працю, і на фізичних осіб, які не мають статусу підприємців та використовують найману працю ***накладається штраф від 20 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян***

стаття 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення

Потерпілі

Потерпілі внаслідок нещасного випадку на виробництві

втрата працездатності на 1 робочий день чи більше

переведення його на іншу (легшу) роботу не менш як на 1 робочий день

зникнення, (смерть)

п. 3 Порядку № 337

Строк давності розслідування НВ

Строк давності для розслідування НВ на виробництві становить **3 роки** з дня їх настання

Розслідування НВ, факт якого встановлено рішенням **суду**, проводиться **незалежно від дати** його настання

У разі проведення **повторного розслідування** НВ застосовується нормативно-правовий акт, під час дії якого стався НВ, а оформлення матеріалів розслідування здійснюється відповідно до **вимог Порядку № 337.**

У разі проведення повторного розслідування нещасного випадку застосовується нормативно-правовий акт, під час дії якого він стався, а оформлення матеріалів розслідування здійснюється відповідно до вимог Порядку № 337 (п.48 Порядку № 337).

Повідомлення про НВ

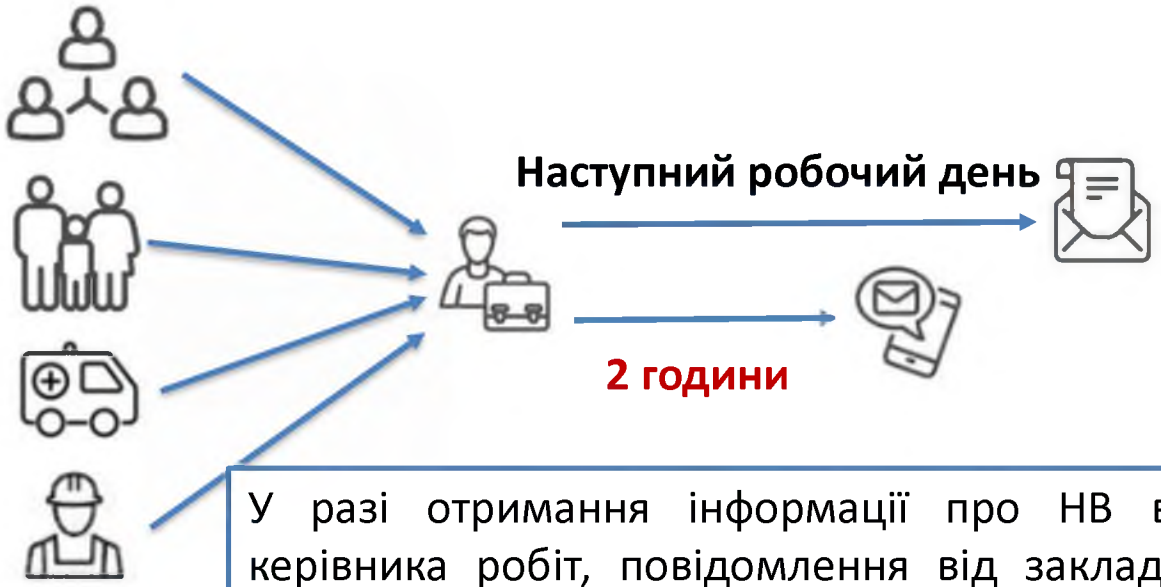

У разі отримання інформації про НВ від безпосереднього керівника робіт, повідомлення від закладу охорони здоров'я, заяви потерпілого, членів його сім'ї чи уповноваженої ним особи тощо роботодавець зобов'язаний протягом **2 годин** надати інформацію з використанням засобів **зв'язку (факс, телефонограма, електронна пошта)** та не пізніше **наступного робочого дня** надати на **паперовому носії** Повідомлення про НВ.

Спочатку вирішити питання:

чи підпадає нещасний випадок під дію Порядку № 337?

Повідомлення про НВ надається

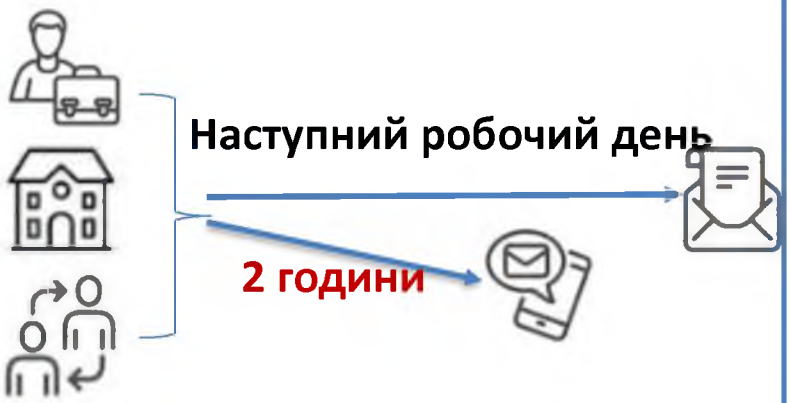

територіальному органові Держпраці;
робочому органові Фонду;
керівникові підприємства, на території якого стався НВ, якщо потерпілий є працівником іншого підприємства;
керівникові первинної організації профспілки незалежно від членства потерпілого в профспілці, а у разі відсутності профспілки – уповноваженій найманими працівниками особі з питань ОП;
уповноваженому органові чи наглядовій раді підприємства (у разі її утворення);
органові ДСНС (у разі, коли нещасний випадок стався внаслідок пожежі).

НВ з тяжким наслідком

Розслідування НВ, що спричинили **тяжкі наслідки**, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого, може проводитися **комісією підприємства** у разі надання **територіальним органом Держпраці письмового доручення** роботодавцю протягом наступного робочого дня після отримання Повідомлення про нещасний випадок.

Віднесення НВ до тяжких наслідків: згідно з Класифікатором розподілу травм за ступенем тяжкості, затвердженим наказом МОЗ України від 04.07.2007 № 370.

Повідомлення, у якому не зазначена тяжкість травми або інші відомості, можуть бути визнано представниками Держпраці як таким, що оформлено не належним чином

Місце проведення розслідування

НВ, **що сталися** з працівниками підприємств, їх філій, представництв та інших відокремлених і структурних підрозділів **під час виконання трудових обов'язків за межами області, де суб'єкт господарювання пройшов державну реєстрацію** як юридична особа або фактично перебуває, розслідуються

За місцем настання НВ

За місцем реєстрації підприємства

у випадку катастрофи, аварії чи події під час руху транспортних засобів усіх видів

Склад комісії з розслідування НВ підприємством

Керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій з охорони праці (**голова комісії**)

Представник робочого органу Фонду

Представник первинної організації профспілки (у разі її відсутності — уповноважена найманими працівниками особа з питань ОП)

Інші представники підприємства, посадові особи органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням)

У разі настання нещасного випадку на території іншого підприємства до складу комісії також включаються представники такого підприємства.

До складу комісії не може залучатися безпосередній керівник потерпілого.

Обов’язки голови комісії

- поінформувати потерпілого (уповноважену особу)
  - про призначення розслідування, їх права до першого засідання комісії листом «Запрошення до співпраці»
- отримати згоду на використання персональних даних потерпілого
- запрошувати потерпілого (уповноважену особу) на засідання комісії
- надавати інформацію про хід проведення розслідування
- ознайомлювати з матеріалами розслідування

Права потерпілого

- одержувати від голови комісії інформацію про хід проведення розслідування
- приймати участь у засіданнях комісії
- надавати інформацію, документи та висновки або сприяти їх отриманню
- надавати відповідні пояснення та пропозиції, додавати до матеріалів розслідування документи, що стосуються НВ
- звертатись для отримання матеріалів та висновків щодо НВ
- ознайомлюватися з матеріалами розслідування, отримувати витяги та копії з них (*на заключному засіданні комісії*)
- після завершення розслідування отримати Акт за формою Н-1

необхідні для об'єктивного та своєчасного розслідування

до закладів СМЕ, експертно-технічних центрів, органів досудового розслідування, інших компетентних організацій

Строки розслідування НВ комісією підприємства

5 робочих днів на розслідування НВ комісією підприємства (за відсутності підстав для продовження розслідування)

2 робочих дні на затвердження акту за формою Н-1 (дата затвердження акту не може бути пізніше ніж за **7 днів** від дня утворення комісії);

5 робочих днів на оформлення матеріалів розслідування;

3 робочих дні на розсилання матеріалів розслідування

Спеціальне розслідування

НВ із ***смертельними наслідками***

Групові НВ

Випадки смерті працівників під час виконання ними трудових (посадових) обов'язків

Гострі **професійні захворювання** (отруєння), що призвели до тяжких чи смертельних наслідків

НВ, факт настання яких **встановлено у судовому порядку**, а **підприємство**, на якому вони сталися, **ліквідовано** без правонаступника

НВ, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою **інвалідністю потерпілого**

Спеціальне розслідування *(продовження)*

Випадки **зникнення працівника** під час виконання трудових (посадових) обов'язків

НВ з особами, які працюють **на умовах ЦПД**, на інших підставах, передбачених законом

фізичними особами - підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства

НВ, що сталися з особами, фактично допущеними до роботи без оформлення трудового договору (контракту)

Комісія зі спеціального розслідування

Голова комісії: посадова особа Держпраці та/або її територіального органу.

Члени комісії від підприємства:

Представник уповноваженого органу чи наглядової ради підприємства (у разі її утворення) або місцевої держадміністрації чи органу місцевого самоврядування у разі, коли зазначений орган відсутній

Керівник (спеціаліст) служби охорони праці підприємства або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій з охорони праці, а у разі її відсутності — представник роботодавця

Представник первинної організації профспілки, членом якої є потерпілий (у разі її відсутності — уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці).

До складу комісії можуть включатися посадові особи Держпраці та/або її територіального органу за галузевим напрямом

Строки спеціального розслідування

15 робочих днів на спеціальне розслідування НВ (за відсутності підстав для продовження розслідування)

3 робочих дні на затвердження Акта за формою Н-1

5 робочих днів на друкування, тиражування та формування

3 робочих днів розсилання матеріалів розслідування

Акт за формою Н-1

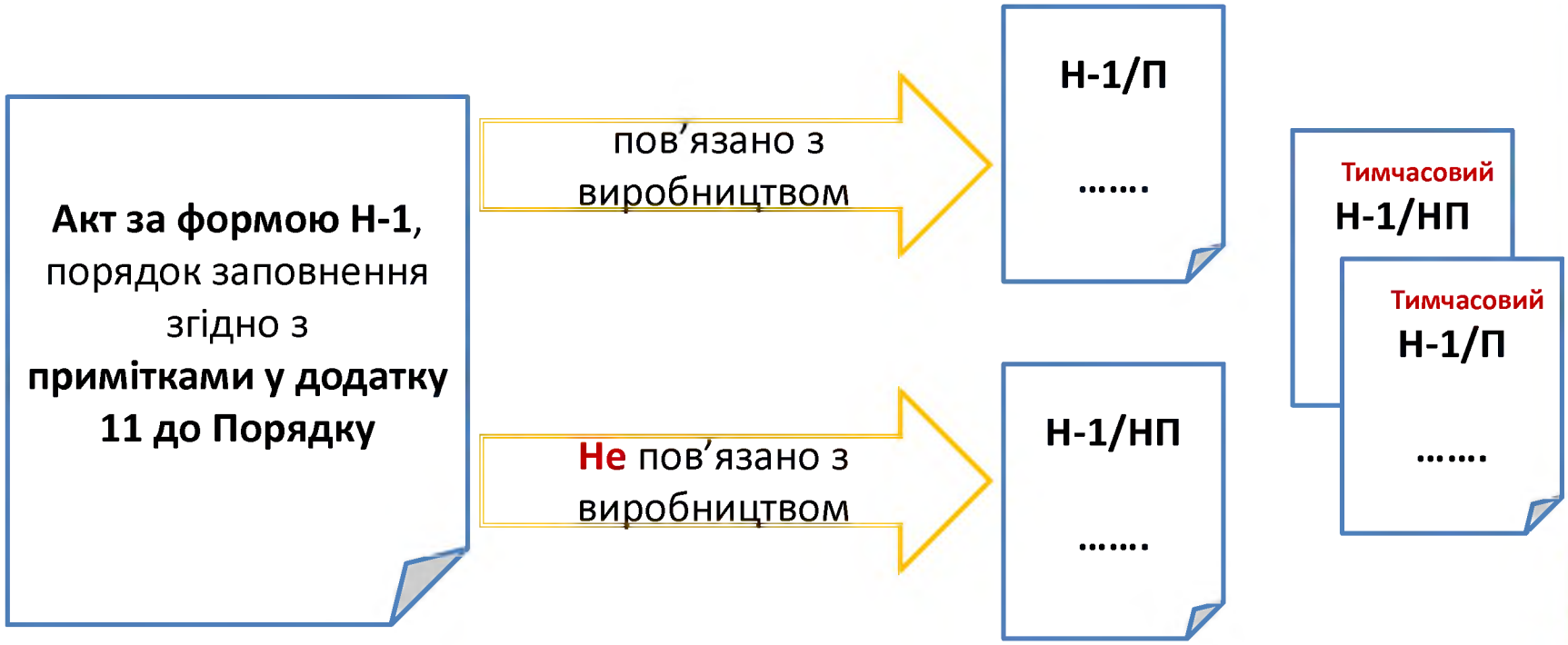

Кількість Актів за формою Н-1 визначається рішенням комісії. Оригінали Акта за формою Н-1 надаються потерпілому; робочому органу Фонду; підприємству, працівником якого є потерпілий.

Прийняття рішення про пов’язання / не пов'язання НВ з виробництвом

Визнання НВ пов’язаним/**не** пов’язаним **з виробництвом:**

голосування простою більшістю голосів

Рівна кількість голосів членів комісії:

голос голови комісії є вирішальним

Пріоритет у формуванні обставин, причин, висновків Акта Н-1

має голова комісії

Незгода з обставинами, причинами, висновками Акта Н-1

член комісії може письмово оформити окрему думку

Обставини пов’язання НВ з виробництвом

1. НВ стався на території об’єкта виробництва, у робочий час та під час дій в інтересах виробництва
2. Вплив виробничого фактора або середовища на стан здоров'я потерпілого

пп.1-23 п.52 Порядку № 337

Обставини не пов’язання НВ з виробництвом

1. **Вчинення потерпілим кримінального правопорушення**, що встановлено обвинувальним вироком суду або постановою (ухвалою) про закриття кримінального провадження за нереабілітуючими підставами

2. **Смерть працівника від загального захворювання або самогубства**, що підтверджено висновками судово-медичної експертизи та/або відповідною постановою про закриття кримінального провадження

п.53 Порядку № 337

Додаткові обставини не пов’язання НВ з виробництвом

1. Виконання ФОП видів робіт, що не зазначені в документах його обов’язкової звітності
2. Не підтверджено факт перебування особи у трудових відносинах з роботодавцем
3. Наявність обставин, що не підпадають під дію ознак пов'язання НВ з виробництвом (передбачених пп. 1- 23 п.52 Порядку № 337)

п.53 Порядку № 337

Підстави відмови надання Фондом допомоги по тимчасовій непрацездатності

Злочин	• одержання застрахованою особою травм або її захворювання при вчиненні нею злочину
Навмисна самошкода	• навмисне заподіяння шкоди своєму здоров'ю з метою ухилення від роботи чи інших обов'язків або симуляції хвороби
Алкоголь, наркотики	• тимчасова непрацездатність у зв'язку із захворюванням або травмою, що сталися внаслідок алкогольного, наркотичного, токсичного сп'яніння або дій, пов'язаних із сп'янінням

стаття 23 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»

Окрема думка

Є індивідуальною

Викладається письмово

Підписується та є невід’ємною частиною **Акта за формою Н-1**.

Повинна містити лаконічну та мотивовану інформацію незгоди члена комісії з обставинами та причинами настання НВ

Підтверджується нормативним посиланням (окрім питання кваліфікації НВ як пов'язаного чи не пов’язаного з виробництвом)

Відмітка про наявність окремої думки зазначається у **пункті 10 Акта за формою Н-1**

Мета окремої думки – долучити до матеріалів розслідування версію щодо НВ члена комісії

Особливі умови розслідування НВ

На території підприємства з працівниками сторонніх організацій

Пов’язані з використанням (власних) транспортних засобів

Факт яких встановлено рішенням суду

Працівники підприємств, що перебуває у стадії банкрутства

Працівники за межами України

Особи, які залучені до роботи без оформлення договірних відносин

Особи, залучені до громадських та виправних робіт

Проведення навчально-освітніх заходів

НВ з роботодавцями

Факт, що має юридичне значення, встановлюється у судовому порядку (в порядку окремого провадження) (п.2 пп. 5 статті 293 ЦПКУ)

Дорожньо-транспортна подія (ДТП)

Не кваліфікуються як ДТП події (небезпечні випадки) за участю тракторів, інших самохідних машин і механізмів, що сталися внаслідок порушення техніки безпеки під час виконання ними основних виробничих операцій:

✓польові роботи;

✓ прокладання траншей;

✓***лісозаготівля;***

✓робота в кар'єрах;

✓вантажно-розвантажувальні роботи, що виконуються за допомогою автокранів чи методом самоскиду;

✓ установлення щогл, опор тощо.

пункт 4.2 ***Інструкції про порядок обліку дорожньо-транспортних пригод*** і осіб, які в них постраждали, та обміну інформацією між закладами охорони здоров'я і органами внутрішніх справ, затвердженої наказом МВС та МОЗ від 25.06.2007 № 205/353

Особливості розслідування нещасних випадків, що сталися внаслідок ДТП

Розслідування нещасних випадків, пов'язаних з ДТП, проводиться з обов’язковим використанням матеріалів розслідування компетентних органів, де мають бути визначені обставини та причини ДТП та особи, які допустили порушення вимог законодавства.

У разі неотримання необхідних матеріалів за наявності обставин, за яких нещасний випадок визнається пов’язаним з виробництвом, комісією протягом **10 робочих днів** після продовження строку розслідування на кожного потерпілого (крім осіб, причетних до керування транспортним засобом) оформлюється ***тимчасовий Акт*** за формою Н-1. Після отримання необхідних матеріалів складається новий Акт, у розділі 8 якого зазначаються відомості про скасування тимчасового Акта та втрату ним чинності.

До учасників ДТП належать пішоходи

Коронавірусна хвороба

Лабораторно підтверджені випадки інфікування COVID-19 медичних та інших працівників, що пов'язані з виконанням професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження на COVID-19, розслідуються як випадки **гострого професійного захворювання** відповідно до вимог Порядку № 337.

Листи МОЗ України від 06.04.2020 №05.1-08/9247/2-20 та Держпраці України від 07.04.2020 №2480/1/3.5-20

Розслідування випадків смерті медичних працівників проводиться комісією, утвореною керівником закладу охорони здоров'я, в якому працював медичний працівник.

«Процедура розслідування випадків смерті медичних працівників державних і комунальних закладів охорони здоров'я, що надають первинну, екстрену, а також в стаціонарних умовах вторинну (спеціалізовану) і третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу пацієнтам з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, внаслідок інфікування коронавірусом SARS-CoV-2» (***підрозділ 141[1] - 141[14] Порядку № 337)***

Повторне розслідування

У разі **виявлення недоліків** у затвердженому Акті за формою Н-1 у оформленні, **що не впливають на об'єктивність** розслідування, причини настання НВ та висновки комісії, відповідні **зміни вносяться наказом** роботодавця або органу, що утворив комісію.

Протягом **3 років** з дати отримання акту за формою Н-1 потерпілий, член його сім'ї чи уповноважена особа, представники яких брали участь у розслідуванні нещасного випадку, **мають право** звернутися щодо призначення **повторного розслідування** у зв'язку з незгодою з обставинами та причинами настання НВ та/або з висновком комісії, які викладені в Акті за формою Н-1.

Форма Н-2. Строки зберігання документів, пов'язаних з розслідуванням

10 робочих днів роботодавець складає відомості про наслідки НВ у за формою Н-2 після закінчення періоду тимчасової непрацездатності потерпілого

3 робочих дні надсилається повідомлення за формою Н-2 роботодавцем організаціям та особам, яким надсилались Акти за формою Н-1, додається до матеріалів розслідування та зберігається разом з ними

45 років - граничний строк зберігання матеріалів розслідування нещасних випадків на виробництві

75 років зберігання матеріалів, пов’язаних із значними матеріальними збитками та людськими жертвами; справи Фонду про страхові виплати

10 років зберігання документів (звіти, довідки, списки) про травматизм на виробництві

Розділ 5.5 таблиці Наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2012 № 578/5

Електронний реєстр листків непрацездатності

Категорії медичних висновків про тимчасову непрацездатність під час формування листків непрацездатності в ***Електронному реєстру листків непрацездатності***:

Тимчасова непрацездатність внаслідок захворювання або травми, що не пов’язані з нещасним випадком на виробництві» (кодування «1»).

«Тимчасова непрацездатність внаслідок нещасного випадку на виробництві» (кодування 12).

«Тимчасова непрацездатність внаслідок професійного захворювання» (кодування 11).

Порядок видачі (формування) листків непрацездатності в Електронному реєстрі листків непрацездатності, затверджений наказом МОЗ України від 17.06.2021 № 1234

Наслідки для суб'єкта господарювання, пов’язані з розслідуванням НВ

Позапланова перевірка представниками Фонду

Позапланова перевірка державними контролюючими органами -

НВ зі смертельним наслідком, що пов'язаний з виробничою діяльністю суб'єкта господарювання

Анулювання Дозволу від Держпраці -

якщо в Акті розслідування встановлено, що причиною настання НВ стало недодержання вимог законодавства про охорону праці під час виконання робіт підвищеної небезпеки або експлуатації обладнання підвищеної небезпеки, на які видано Дозвіл

стаття 21 ЗУ “Про охорону праці”; п.15 Постанови КМУ від 26.10.2011 № 1107

Наслідки для суб'єкта господарювання, пов’язані з розслідуванням НВ *(продовження)*

Позачергове навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб -

НВ груповий або із смертельним наслідком, якщо комісією встановлено факт порушення ними вимог НПАОП

Корегування **періодичності** проведення **планових заходів** державного нагляду (контролю) -

за додержанням законодавства у сферах охорони праці, промислової безпеки, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення, зайнятості населення, зайнятості та працевлаштування осіб з інвалідністю, заходів державного гірничого нагляду Державною службою з питань праці

Проблемні питання під час розслідування НВ

Відсутнє Повідомлення про НВ

НВ не внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань

Вилучення засобів виробництва органами досудового розслідування причетних до НВ

Відсутні свідки настання НВ

НВ з **трудовими мігрантами**

Звітність з питань праці *(продовження)*

Форму 1-ПВ (місячна) "Звіт із праці" надати не пізніше 7-го числа місяця, наступного за звітним періодом. Інструкцію заповнення Звіту містить наказ Держкомстату від 26.10.2009 № 403.

Форму № 1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці» надати не пізніше 7-го числа місяця, наступного за звітним періодом, починаючи зі звіту за квартал. Інструкцію заповнення форми Звіту містить наказ Держкомстату від 26.10.2009 № 404.

Неподання суб'єктом господарювання документів обов'язкової ***звітності*** за 2 звітні періоди підряд без поважних причин або без надання письмових пояснень про причини, що перешкоджали поданню таких документів - підстава для здійснення ***позапланових заходів*** державного нагляду (контролю).

стаття 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

Санкції, передбачені Кримінальним кодексом України

(статті 271 - 275)

Стаття 272 “Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою”

Порушення правил безпеки під час виконання ***робіт з підвищеною небезпекою*** на виробництві або будь-якому підприємстві особою, яка зобов'язана їх дотримувати, якщо це порушення створило загрозу загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків або заподіяло шкоду здоров'ю потерпілого, - карається штрафом від ***1000 до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян*** або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк ***до 3 років***, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років або без такого.

Те саме діяння, якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, - карається обмеженням волі на строк до 5 років або позбавленням волі на строк до ***8 років***, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років.

Чому порушення інструкції з охорони праці не може бути основною причиною настання нещасного випадку ?

Інструкція з охорони праці

Інструкції розробляються на основі ***нормативно-правових актів з охорони праці, технологічної документації*** підприємства з урахуванням конкретних умов виробництва та вимог безпеки, викладених в ***експлуатаційній*** та ***ремонтній документації*** підприємств - виготовлювачів устаткування, що використовується на цьому підприємстві (п.2 розділу I *НПАОП 0.00-4.15-98*).

Сьогодні під час розслідування нещасних випадків існує тенденція пріоритету інструкції з охорони праці над нормативно-правовими актами з охорони праці, експлуатаційною або технологічною документацією.

Нормативно-правові акти з охорони праці - це правила, норми, регламенти, положення, ***інструкції*** та інші документи, обов'язкові для виконання (стаття 27 Закону України «Про охорону праці»).

Нещасний випадок та Інструкція з охорони праці

Класифікатор видів подій, причин, обладнання, ***устаткування***, машин, механізмів, транспортних засобів, що призвели до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, містить такий код причини, що призвела до настання нещасного випадку, як «***неякісне розроблення, недосконалість*** інструкцій з охорони праці або їх відсутність» (***код 16***).

Порядок видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, ***устаткування*** *підвищеної небезпеки, затверджений постановою КМУ від 26.10.2011 №* ***1107.***

Деревообробне ***устаткування*** (англ. - woodworking eqipment) - комплекс машин, призначений для виготовлення виробів з деревини та деревних матеріалів у різних видах деревообробних виробництв, що має у своєму складі ***лінії, верстати, агрегати та інші види обладнання*** (ДСТУ 2654-94 «Деревообробне устаткування. Терміни та визначення»).

Визначення причини настання НВ

Арбітром у правомірності нормативних вимог в інструкції з охорони праці є ***вимоги нормативно-правових актів з охорони праці.***

Під час розслідування нещасних випадків посилання на інструкцію з охорони праці можливе лише тоді, коли потерпілий під час проведення інструктажу ***ознайомлений під підпис*** з вимогами безпеки праці.